

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd — RP 152/2018 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av universitetslagen och yrkeshögskolelagen (RP 152/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 12/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att statsrådet följer vilka konsekvenser reformen av uppdragsutbildningen har för kvaliteten på denna utbildning, högskolornas grundläggande verksamhet och utvecklingen av möjligheterna till kontinuerligt lärande och att den ger en rapport om resultatet av uppföljningen.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen följer reformen och säkerställer att de nya uppgifterna inte äventyrar högskolornas möjligheter att sköta sina grundläggande uppgifter inom examensutbildning och forskning.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av universitetslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i universitetslagen (558/2009) 1 § 2 mom., 2 § 1 mom., 7 § 1 mom., 9 §, 36 §, 36 a §, 40 § 2 mom., 46 § 2 mom. och 49 § 3 mom.,
av dem 1 § 2 mom. sådant det lyder i lag 940/2017, 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1172/2014, 9 § sådan den lyder i lag 1600/2015, 36 och 36 a § sådana de lyder i lag 256/2015, 40 § 2 mom. sådant det lyder i lag 315/2011, 46 § 2 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 1349/2010 och 49 § 3 mom. sådant det lyder i lag 954/2011, samt

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

fogas till lagen en ny 92 a §, i stället för den 92 a § som upphävts genom lag 1707/2015, som följer:

1 §

Tillämpningsområde

Universitet är

- 1) Helsingfors universitet,
 - 2) Östra Finlands universitet,
 - 3) Jyväskylä universitet,
 - 4) Lapplands universitet,
 - 5) Uleåborgs universitet,
 - 6) Åbo universitet,
 - 7) Vasa universitet,
 - 8) Åbo Akademi,
 - 9) Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT,
 - 10) Svenska handelshögskolan,
 - 11) Konstuniversitetet,
 - 12) Stiftelsen för Aalto-högskolan som verkar under namnet *Aalto-universitetet*,
 - 13) Tammerfors högskolestiftelse som verkar under namnet *Tammerfors universitet*.
-

2 §

Uppgifter

Universiteten har till uppgift att främja den fria forskningen och den vetenskapliga och konstnärliga bildningen, att meddela på forskning grundad högsta undervisning och att fostra de studerande till att tjäna fosterlandet och mänskligheten. Då universiteten fullgör sina uppgifter ska de erbjuda möjligheter till kontinuerligt lärande, samverka med det övriga samhället samt främja forskningsresultatens och den konstnärliga verksamhetens genomslagskraft i samhället.

7 §

Examina och övrig utbildning samt examensstruktur

Vid universiteten kan avläggas lägre och högre högskoleexamina samt vetenskapliga, konstnärliga och yrkesinriktade påbyggnadsexamina. Universiteten kan också ordna specialiseringsutbildning, utbildning som innehåller examensdelar i form av fortbildning, öppen universitetsundervisning eller i övrigt som fristående studier samt annan fortbildning.

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

9 §

Uppdragsutbildning

Ett universitet kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdagsutbildning*).

På studerande som deltar i uppdagsutbildning tillämpas 37, 37 a, 37 b, 43 a—43 d, 45, 45 a, 45 b, 82, 83, 83 a, 84, 84 a, 85 och 86 § i denna lag. Den undervisning som ges som uppdagsutbildning ska anknyta till sådan utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet har examensrätt för. Uppdragsutbildning får inte ordnas så att den inverkar negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som universitetet ger. Ett universitet får inte ordna uppdagsutbildning om det är uppenbart att utbildningen beställs för att de som deltar i uppdagsutbildningen ska kunna undvika studerandeantagningen enligt 36 §.

Universitetet ska av den som beställer utbildningen ta ut en sådan avgift för ordnandet av uppdagsutbildningen som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen. Den som har beställt utbildningen har rätt att av de studerande som deltar i uppdagsutbildningen ta ut avgifter i enlighet med lagstiftningen i beställarens placeringsstat eller i enlighet med beställarens praxis. Beställaren får dock inte ta ut avgifter av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller av familjemedlemmar till nämnda personer. Beställaren får inte heller ta ut avgifter av personer som har beviljats EU-blåkort, kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta med stöd av utlänningslagen (301/2004), eller av sådana personers familjemedlemmar. På definitionen av en familjemedlem tillämpas utlänningslagen.

36 §

Antagning av studerande

De studerande antas av universitetet. En studerande antas för att avlägga både lägre och högre högskoleexamen, någondera av dessa examina eller påbyggnadsexamen eller för att genomföra specialiseringsutbildning.

Universitetet antar överflyttande studerande. Med *överflyttande studerande* avses studerande som har antagits till studier som leder till högskoleexamen och vars studierätt överförs från en högskola till en annan eller inom en högskola från en examen till en annan. Överflyttande studerande inom universitetet kan antas separat från övriga överflyttande studerande.

Universitetet beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska tillämpas på alla sökande i samma grupp. Avvikelse från de likvärdiga antagningsgrunderna får i begränsad utsträckning göras för att utbildningsbehovet hos någon språkgrupp ska kunna tillgodoses.

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

36 a §

Gemensam ansökan och separata antagningar

Antagningen av studerande till utbildning som leder till examen ordnas med en gemensam ansökan till högskolorna, med undantag för antagningen till utbildning som leder till påbyggnads-examen. Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

I stället för den gemensamma ansökan kan universiteten tillämpa separat antagning vid antagningen av

- 1) studerande till sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken universitetet har bestämt de sökandes behörighet separat, och till vilken ansökning inte kan ordnas inom tidsplanen för den gemensamma ansökan,
- 2) studerande till utbildning på främmande språk,
- 3) studerande till finsk- eller svenskspråkig utbildning till vilken ansökning ordnas i samband med motsvarande ansökning till utbildning på främmande språk,
- 4) överflyttande studerande,
- 5) studerande på basis av studier inom den öppna högskoleundervisningen,
- 6) studerande till studieplatser som blivit outnyttjade i den gemensamma ansökan.

Universitetet kan ordna den separata antagningen som flexibel antagning så att beslutet om antagning som studerande fattas separat för varje ansökan och antagningen slutar när ett tillräckligt antal studerande har antagits för ansökningsobjektet.

40 §

Målsatta tider för lägre och högre högskoleexamina

Den målsatta tiden för högre högskoleexamen är

- 1) tre läsår i den utbildning som leder till veterinärmedicine licentiatexamen,
 - 2) tre läsår i den utbildning som leder till medicine licentiatexamen när lägre högskoleexamen ingår i utbildningen, och sex läsår när lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen,
 - 3) två och ett halvt läsår i den utbildning som leder till odontologie licentiatexamen när lägre högskoleexamen ingår i utbildningen, och fem och ett halvt läsår när lägre högskoleexamen inte ingår i utbildningen,
 - 4) två och ett halvt läsår i den utbildning som leder till musikmagisterexamen och psykologie magisterexamen, och
 - 5) två läsår i utbildning som leder till någon annan examen; i utbildning som leder till examen och som ordnas genom internationellt samarbete kan dock universitet besluta att den målsatta tiden är ett eller ett och ett halvt läsår i stället för två läsår.
-

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

46 §

Studentkåren

Till studentkårens särskilda uppgifter hör att
1) utse de studerandes företrädare i de organ vid universitetet som avses i 3 kap., och
2) vid behov delta i fullgörandet av de uppgifter i anknytning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och 13 kap. 11—14 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004).

49 §

Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar universiteten basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning och kvalitet och dess genomslagskraft samt på basis av övriga utbildningsmål och vetenskapspolitiska mål. Undervisnings- och kulturministeriet kan också bevilja universiteten resultatbaserad finansiering med anledning av att universitetets verksamhet har varit resultatrik samt annan prövningsbaserad finansiering.

92 a §

Hänvisningar till Villmanstrands tekniska universitet

Vad som i någon annan lag eller förordning föreskrivs om Villmanstrands tekniska universitet gäller från och med den 1 januari 2019 Villmanstrand-Lahtis tekniska universitet LUT.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 36 och 36 a § träder dock i kraft den 1 januari 2020 och tillämpas första gången vid antagning av studerande till utbildning som börjar den 1 augusti 2020 eller därefter. Lagens 40 § 2 mom. träder i kraft den 1 augusti 2020 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den 1 augusti 2020 eller därefter.

Lag

om ändring av yrkeshögskolelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i yrkeshögskolelagen (932/2014) 4 § 2 mom., 10 § 1 mom., 13 §, 14 § 2 mom., 25 § 3 mom., 28 och 28 a §, 41 § 1 mom. och 43 § 3 mom.,

av dem 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1173/2014, 13 § sådan den lyder i lag 1601/2015, 14 § 2 mom. sådant det lyder i lag 325/2015 samt 28 och 28 a § sådana de lyder i lag 257/2015, som följer:

4 §

Uppgifter

Yrkeshögskolorna ska också bedriva tillämpad forskningsverksamhet och utvecklings- och innovationsverksamhet som gynnar yrkeshögskoleundervisningen, främjar arbetslivet och den regionala utvecklingen och förnyar näringsstrukturen i regionen samt bedriva konstnärlig verksamhet. Då yrkeshögskolan fullgör sina uppgifter ska den erbjuda möjligheter till kontinuerligt lärande.

10 §

Undervisningen vid yrkeshögskolorna

En yrkeshögskola meddelar inom ramen för sitt tillstånd undervisning som leder till högskoleexamen och yrkespedagogisk lärarutbildning. Dessutom får yrkeshögskolan ordna specialiseringsutbildning, utbildning som innehåller delar av examina i form av fortbildning, öppen yrkeshögskoleundervisning eller i övrigt som fristående studier samt annan fortbildning. En yrkeshögskola ska utfärda betyg över studier som slutförts vid yrkeshögskolan. Bestämmelser om betyg som utfärdas av en yrkeshögskola utfärdas genom förordning av statsrådet.

13 §

Uppdragsutbildning

En yrkeshögskola kan ordna undervisning som leder till högskoleexamen för en grupp av studerande så att utbildningen beställs och finansieras av finska staten, en annan stat, en internationell organisation, ett finskt eller utländskt offentligt samfund eller en finsk eller utländsk stiftelse eller privat sammanslutning (*uppdagsutbildning*).

På studerande som deltar i uppdagsutbildning tillämpas 25—27, 33—40 och 57—61 § i denna lag. Den undervisning som ges som uppdagsutbildning ska anknyta till den utbildningsuppgift som anges i tillståndet för yrkeshögskolan. Uppdragsutbildningen får inte inverka negativt på den utbildning för grund- eller påbyggnadsexamen som yrkeshögskolan ger. En yrkeshögskola

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

får inte ordna uppdragsutbildning om det är uppenbart att utbildningen beställs för att de som deltar i uppdragsutbildningen ska kunna undvika studerandeantagningen enligt 28 §.

Yrkeshögskolan ska av den som beställer utbildningen ta ut en sådan avgift för ordnandet av uppdragsutbildningen som åtminstone täcker kostnaderna för utbildningen. Den som har beställt utbildningen har rätt att av de studerande som deltar i uppdragsutbildningen ta ut avgifter i enlighet med lagstiftningen i beställarens placeringsstat eller i enlighet med beställarens praxis. Beställaren får dock inte ta ut avgifter av medborgare i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller av dem som jämställs med medborgare i Europeiska unionen med stöd av ett avtal som Europeiska unionen och dess medlemsstater har ingått med en annan avtalspart, eller av familjemedlemmar till nämnda personer. Beställaren får inte heller ta ut avgifter av personer som har beviljats EU-blåkort, kontinuerligt eller permanent uppehållstillstånd eller EU-uppehållstillstånd för varaktigt bosatta med stöd av utlänningslagen (301/2004), eller av sådana personers familjemedlemmar. På definitionen av en familjemedlem tillämpas utlänningslagen.

14 §

Undervisningsplaner och målsatta tider för studierna

Studier som leder till en yrkeshögskoleexamen ska till sin längd motsvara heltidsstudier på minst tre och högst fyra läsår. Av särskilda skäl får en utbildning vara längre än så. Studier som leder till en högre yrkeshögskoleexamen ska till sin längd motsvara heltidsstudier på minst ett och högst ett och ett halvt läsår. Yrkeshögskolan kan dock besluta att studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen och som ordnas genom internationellt samarbete till sin längd ska motsvara heltidsstudier på två läsår. Yrkeshögskolan ska ordna de studier som leder till en examen och studiehandledningen så att en heltidsstuderande kan slutföra studierna inom en tid som motsvarar deras omfattning (*målsatt tid*).

25 §

Behörighet för yrkeshögskolestudier

Till studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen kan antas den som har avlagt lämplig yrkeshögskoleexamen eller någon annan lämplig högskoleexamen, eller den som yrkeshögskolan på något annat sätt anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna. En förutsättning för antagning som studerande till studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen är därtill minst två års arbetserfarenhet inom ifrågavarande bransch efter avlagd yrkeshögskoleexamen eller annan lämplig högskoleexamen. Den arbetserfarenhet som krävs ska vara förvärvad före ingången av den termin då utbildningen börjar. Inom hantverk och konstindustri, mediekultur och bildkonst, teater och dans samt inom musik kan det i stället för arbetserfarenhet fordras konstnärlig verksamhet av motsvarande omfattning. För personer som har avlagt examen på institutnivå eller examen inom yrkesutbildning på högre nivå kan såsom arbetserfarenhet också godtas arbets-

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

erfarenhet inom branschen i fråga efter avlagd examen på institutnivå eller examen inom yrkesutbildning på högre nivå.

— — — — —

28 §

Antagning av studerande

De studerande antas av yrkeshögskolan. De studerande antas för att avlägga yrkeshögskoleexamen, högre yrkeshögskoleexamen eller för att genomföra specialiseringsutbildning.

Yrkeshögskolan antar överflyttande studerande. Med *överflyttande studerande* avses studerande som har antagits till studier som leder till högskoleexamen och vars studierätt överförs från en högskola till en annan eller inom en högskola från en utbildning till en annan på så sätt att den examensbenämning som fogas till målexamen ändras. Överflyttande studerande inom yrkeshögskolan kan antas separat från övriga överflyttande studerande.

Yrkeshögskolan beslutar om grunderna för antagningen av studerande. De sökande får på grundval av olika utbildningsbakgrund delas in i grupper vid antagningen. Likvärdiga antagningsgrunder ska tillämpas på alla sökande i samma grupp.

28 a §

Gemensam ansökan och separata antagningar

Antagning av studerande till studier som leder till yrkeshögskoleexamen eller högre yrkeshögskoleexamen ordnas med en gemensam ansökan till högskolorna. Vid gemensam ansökan utnyttjas det antagningsregister som avses i lagen om nationella studie- och examensregister (884/2017). Närmare bestämmelser om förrättandet av gemensam ansökan och om de förfaranden som då tillämpas utfärdas genom förordning av statsrådet.

I stället för den gemensamma ansökan kan yrkeshögskolorna tillämpa separat antagning vid antagningen av

1) studerande till sådan utbildning som riktas till en specifik målgrupp och i fråga om vilken yrkeshögskolan har bestämt de sökandes behörighet separat, och till vilken ansökning inte kan ordnas inom tidsplanen för den gemensamma ansökan,

2) studerande till utbildning på främmande språk,

3) studerande till finsk- eller svenskspråkig utbildning till vilken ansökning ordnas i samband med motsvarande ansökning till utbildning på främmande språk,

4) överflyttande studerande,

5) studerande på basis av studier inom den öppna högskoleundervisningen,

6) studerande till studieplatser som blivit outnyttjade i den gemensamma ansökan.

Yrkeshögskolan kan ordna den separata antagningen som flexibel antagning så att beslutet om antagning som studerande fattas separat för varje ansökan och antagningen slutar när ett tillräckligt antal studerande har antagits för ansökningsobjektet.

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

41 §

Studerandekåren

Vid en yrkeshögskola finns en studerandekår. Studerandena i utbildning som leder till examen kan höra till studerandekåren. Den kan också godkänna andra studerande vid yrkeshögskolan som medlemmar. Studerandekårens syfte är att vara en förenande länk för sina medlemmar samt främja deras samhällseliga, sociala, intellektuella och studierelaterade ambitioner och strävanden i anknytning till de studerandes roll i samhället. Studerandekåren har till uppgift att för sin del förbereda de studerande för ett aktivt, medvetet och kritiskt medborgarskap. Till studerandekårens särskilda uppgifter hör att

- 1) utse de studerandes företrädare i de organ vid yrkeshögskolan som avses i 4 kap., och
 - 2) vid behov delta i tillhandahållandet av den studerandevård som det föreskrivs om i 17 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och i fullgörandet av de uppgifter i anknytning till primärvården för studerande som det föreskrivs om i 13 kap. 11—14 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004).
- — — — —

43 §

Grunderna för fastställande av den statliga finansieringen

— — — — —

Undervisnings- och kulturministeriet beviljar yrkeshögskolorna basfinansiering på kalkylerade grunder med beaktande av verksamhetens omfattning, kvalitet och genomslagskraft samt på basis av övriga utbildningspolitiska och forsknings- och utvecklingspolitiska mål. Undervisnings- och kulturministeriet kan också bevilja yrkeshögskolorna resultatbaserad finansiering med anledning av att yrkeshögskolans verksamhet har varit resultatrik samt annan prövningsbaserad finansiering.

— — — — —

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lagens 25 § 3 mom., 28 och 28 a § träder dock i kraft den 1 januari 2020 och tillämpas första gången vid antagning av studerande till utbildning som börjar den 1 augusti 2020 eller därefter. Lagens 14 § 2 mom. träder i kraft den 1 augusti 2020 och tillämpas på studerande som inleder sina studier den 1 augusti 2020 eller därefter.

— — — — —

Helsingfors 18.12.2018

Riksdagens svar RSv 198/2018 rd

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare